

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/67/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121555400
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Slovinská
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:6121555400.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Slovinskej a sudkýň JUDr. Zuzany Matyiovej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska 5, IČO: 53 255 739, proti žalovanému Y. D., nar. X.X.XXXX, bytom v L. Č.. XXX, o zaplatenie 2.882,74 €, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 1Csp/29/2022-132 zo dňa 8.7.2022

rozhodol:

Zrušuje rozsudok a vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Spišská Nová Ves (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) rozsudkom žalobu zamietol a stranám sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 2.882,74 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy od 23.6.2021 do zaplatenia. Skutkovo svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 12.6.2017 uzavrel pôvodný veriteľ Slovenská sporiteľňa, a.s., so žalovaným Zmluvu č. 5145282400 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 4.000 €. Žalovaný sa zaviazal úver splácať formou mesačných splátok, a to až do celkovej čiastky 5.365,30 €. Žalovaný úver riadne a včas nesplácal, čím porušil svoje zmluvné povinnosti, v dôsledku čoho pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru ku dňu 3.3.2021, o čom žalovaného informoval Oznamením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 4.3.2021. Na možnosť zosplatenia úveru žalovaného upozornil Výzvou zo dňa 30.1.2021. Pôvodný veriteľ následne dňa 22.6.2021 na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky postúpil pohľadávku voči žalovanému na žalobcu ako postupníka. Ku dňu postúpenia predstavoval dlh žalovaného sumu 3.612,58 € pozostávajúcu z dlžnej istiny vo výške 2.836,10 €, riadneho úroku vo výške 635,25 €, úroku z omeškania vo výške 94,59 € a neuhradených poplatkov vo výške 46,64 €. Žalovanému sa nepodarilo žalobu doručiť do vlastných rúk, preto súd v súlade s ust. § 116 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) túto doručil prostredníctvom verejnej vyhlášky. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril a v konaní ostal nečinný.

3. Vec posúdiac podľa ust. § 52 ods. 1, ods. 3, ods. 4, § 53 ods. 9, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 1, ods. 2, § 2 písm. a/, b/, c/, d/, § 7 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1, ods. 2, § 17 ods. 1, zák. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“), § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. o bankách prijal záver o neexistencii aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v tomto spore. Z dokazovania mal za preukázané, že pohľadávku uplatnenú v konaní nadobudol žalobca na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi žalobcom a jeho právnym predchodcom, pričom k postúpeniu došlo pred termínom konečnej splatnosti úveru. Vzhľadom na znenie § 17 ods. 1 ZoSÚ mohol pôvodný veriteľ pohľadávku platne postúpiť len, ak sa pohľadávka stala splatnou pred týmto termínom, teda len ak úver v celosti zosplatil. Súd mal za nesporné, že právny predchodca žalobcu žalovanému poskytol úver na základe Zmluvy, ktorý žalovaný

nesplácal riadne a včas v dôsledku čoho právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Konštatoval však, že Oznámenie o predčasnej splatnosti úveru žalovanému nebolo preukázateľne doručené žalovanému, taktiež ani upozornenie na možnosť zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 OZ. Všetky písomnosti boli žalovanému zasielané na adresu známu veriteľovi nie adresu trvalého pobytu, čo právny predchodca žalobcu považoval zrejme v zmysle všeobecných obchodných podmienok predmetnej zmluvy za účinné doručenie. Súd sa s takýmto názorom nestotožnil, pretože doručovanie takýchto dôležitých písomností týkajúcich sa úverového zmluvného vzťahu fikciou doručenia bez toho, aby sa spotrebiteľ o nich reálne dozvedel, považoval za nekalú prax dodávateľa rozpornú s dobrými mravmi, nakoľko sa tieto písomnosti nedostali reálne do dispozičnej sféry dlžníka - žalovaného. Podotkol, že v takom prípade nie je možné aplikovať procesnoprávne predpisy a tam upravenú fikciu doručenia, ale je potrebné aplikovať § 45 ods. OZ, v zmysle ktorého prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde. Vzhľadom na uvedené prijal záver, že zo strany právneho predchodcu nedošlo k platnému zosplatneniu úveru a preto nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu tejto pohľadávky v dôsledku nedodržania podmienok upravených v § 17 ods. 1 ZoSÚ. O trovách konania rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal, nakoľko žiadne trovy konania mu nevznikli.

4. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, uplatňujúc odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Nestotožnil sa so záverom súdu prvej inštancie o nedostatku jeho aktívnej vecnej legitímácie. Mal za to, že úver bol právnym predchodcom riadne zosplatnený a pohľadávka bola platne postúpená. Nesúhlasil s právnym názorom súdu, že Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a Výzva sa nedostali do dispozičnej sféry žalovaného len preto, že boli doručované na inú adresu ako je adresa jeho trvalého pobytu. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovanému doručované na adresu, ktorú žalovaný sám veriteľovi oznámil a ku ktorému žalobca priložil aj vrátenú obálku, z ktorej je zrejme, že zásielka nebola žalovaným prevzatá v odbernej lehote. Z uvedeného vyplýva, že žalovaný mal na tejto adrese zriadenú poštovú schránku, do ktorej mu bolo doručené oznámenie o uložení zásielky, ktorú si však neprevzal. Rovnako trval na tom, že aj Výzva podľa § 53 ods. 9 bola žalovanému doručovaná, a to bez ohľadu na to, že žalobca súdu nepredložil listinu preukazujúcu doručenie Výzvy do dispozičnej sféry žalovaného. Doručenie Výzvy žalovaný počas celého konania nijakým spôsobom nerozporoval. Podľa názoru žalobcu neexistujú žiadne logické a ani žiadne iné dôvody, prečo by postupca vyhotovil predmetnú Výzvu (o ktorej žalobca tvrdí, že bola doručovaná) a následne ju neodoslal na poštovú prepravu, resp. by ju odoslal na inú adresu, ako tú, ktorú žalovaný označil ako adresu na doručovanie písomností. Takýto postup by rozhodne nebol v záujme právneho predchodcu žalobcu, ktorý sa touto Výzvou domáhal uhradenia dlžnej sumy žalovaným, resp. vyriešenia danej situácie spoločne so žalovaným, a preto bolo aj v jeho záujme, aby bola predmetná Výzva žalovanému riadne doručená a aby sa s jej obsahom žalovaný oboznámil. Žalobca zastáva názor, že si bezpochybné splnil svoju zákonnú povinnosť a žalovaného vyzval v súlade s § 53 ods. 9 OZ na úhradu dlžnej sumy ktorú žalovaný v stanovenej lehote neuhradil a žalobca si preto uplatnil svoje právo podľa § 565 OZ a úver zosplatnil, o čom žalovaného riadne informoval Oznámením o zosplatnení, ku ktorému priložil aj kópiu vrátenej obálky. Žalobcom tvrdené skutkové tvrdenia neboli počas celého konania protistranou žiadnym spôsobom popreté, pričom žalovaný bol v konaní pred súdom prvej inštancie absolútne pasívny. Pokiaľ súd v odôvodnení rozsudku uvádzal rôzne tvrdenia, ktorými spochybňoval tvrdenia žalobcu, že Výzvu pred zosplatnením a Oznámenie o zosplatnení žalovanému riadne doručoval, žalobca takéto úvahy súdu považuje za ničím nepodložené, neopodstatnené a tendenčné špekulácie, ktorými súd znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Otázka doručenia Výzvy a Oznámenia o zosplatnení je podľa názoru žalobcu otázkou skutkovou, pričom v konaní tvrdil a tvrdí, že predmetná Výzva zo dňa 30.01.2021, ako aj Oznámenie o zosplatnení zo dňa 04.03.2021, boli žalovanému riadne doručené. Žalovaný predmetné skutkové tvrdenie žalobcu ohľadom doručenia výziev žiadnym kvalifikovaným spôsobom nepoprel, pričom v zmysle ust. § 151 ods. 1 CSP je vylúčený akýkoľvek iný výklad, ako ten, že predmetné skutkové tvrdenie žalobcu je potrebné považovať za nesporné. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu prípadne ho zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril a v odvolacom konaní ostal nečinný.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho

pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario, v rozsahu vyplývajúcom z § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, h/ CSP) dospejúc k záveru, že nie sú dané dôvody na potvrdenie (§ 387 CSP) ani na zmenu (§ 388 CSP) rozsudku, preto rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. c/ CSP a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

7. Odvolateľ v odvolaní uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, t. j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ide o taký procesný postup súdu, ktorým sa strane sporu odnímajú tie práva procesné, ktoré jej zákon priznáva. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. K odňatiu možnosti konať pred súdom dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, ktoré nespĺňa požiadavky vymedzené § 220 ods. 2 a 3 CSP.

9. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 ods. 1,2 CSP, alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

10. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je vykladaný tak, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil právny predpis iný, než ktorý použiť mal alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

11. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, obsahu spisu a predchádzajúceho procesného postupu súdu v konaní, z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu odvolacích námietok žalobcu dospel k záveru o dôvodnosti podaného odvolania. Odvolacie dôvody boli v posudzovanom prípade naplnené. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa zásad vyplývajúcich z § 191 a nasl. CSP, z týchto dôkazov však dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil aj nesprávne závery o právach a povinnostiach sporových strán, ktoré sú v skutkových okolnostiach prípadu predčasné.

12. Svojimi odvolacími námietkami urobil odvolateľ predmetom odvolacieho prieskumu správnosť záveru súdu prvej inštancie o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu. Takýto záver súd prijal na podklade zistenia, že pri zosplatnení úveru pôvodný veriteľ zasiaľal výzvu v zmysle § 53 ods. 9 OZ a oznámenie i mimoriadnej splatnosti dlhu podľa § 565 na inú adresu žalovaného než je adresa jeho trvalého pobytu, čo malo za následok neplatnosť takto zosplatneného úveru a tým pádom aj neplatnosť postúpenia pohľadávky, keďže neboli splnené podmienky podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ.

13. S uvedeným záverom súdu prvej inštancie sa odvolací súd nemôže stotožniť a tento považuje za nesprávny a predčasný. Odvolací súd tu poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 15.12.2020 sp. zn. 5Cdo/36/2020 uverejnený v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu SR a rozhodnutí súdov SR č. 1/2021 pod č. R 4/2021, v ktorom dovolací súd ustálil, že ustanoveniu § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neodporuje a zásade zmluvnej voľnosti zodpovedá aj dohoda spotrebiteľa a veriteľa v spotrebiteľskej zmluve o tom, že pri doručovaní zásielky spotrebiteľovi sa môže uplatniť fikcia doručenia zásielky na poslednú známu adresu spotrebiteľa. Vychádzajúc z právneho názoru dovolacieho súdu potom nie je možné konštatovať, že doručovanie na adresu inú než je adresa trvalého pobytu dlžníka bude mať vždy za následok neúčinné doručenie. Pokiaľ sám žalovaný pôvodnému veriteľovi oznámil adresu na doručovanie, ktorá sa nezhoduje s adresou trvalého pobytu, pôvodný veriteľ by logicky nemal žiaden rozumný dôvod na to, aby mu písomnosti doručoval na adresu trvalého pobytu, ak sa tam žalovaný nezdržiava, ale zdržiava sa na inej adrese.

14. V zmluvnej právnej praxi sa zvyknú v súvislosti s doručovaním právnych úkonov a iných listín v zmluvách používať dojednania upravujúce tzv. fikciu doručenia, podľa ktorej sa zásielka považuje za doručенú bez ohľadu na to, či doručenie (v zmysle faktického prevzatia zásielky) bolo reálne vykonané. V tomto smere možno rozlišovať dve situácie fikcie doručenia, a to: 1/ zásielka sa považuje za doručенú uplynutím vopred určených dní odo dňa jej odoslania, 2/ zásielka sa považuje za doručенú dňom jej vrátenia odosielajúcemu subjektu z dôvodu neprevzatia adresátom. K prvému spôsobu dojednania fikcie doručenia zaujala súdna prax odmietavé stanovisko, podľa ktorého dohodou zmluvných strán nemožno platne dojednať nevyvrátiteľnú domnienku ani fikciu, že určitá zásielka obsahujúca právny úkon sa považuje za doručенú len na základe jej odoslania bez toho, aby došla do sféry adresáta. Podľa tohto názorového prúdu fikcia doručenia neobstojí ako platne dojednaná pre jej rozpor s ustanovením § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka v spojení s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka.

15. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry). Dispozičná sféra adresáta je vymedzená zmluvne dohodnutým doručovacím režimom, t.j. kontaktnými adresami účastníkov alebo určením kontaktnej osoby s tým, že doručenie písomnosti je účinné už tým, že sa doručí do dohodnutého miesta alebo určenej osobe. Týmto okamihom sa zásielka dostáva do sféry adresáta, pričom už nie je dôležité, či sa adresát s obsahom zásielky zoznámil alebo nie. Z podstaty doručovania tak pre účastníkov zmluvného vzťahu vyplýva povinnosť zabezpečiť v danom mieste alebo u určenej osoby prijímanie zásielok.

16. Pri zmene dohodnutého režimu doručovania majú zmluvné strany vzájomnú oznamovaciu povinnosť, aby sa zabezpečila účinnosť doručovania právnych úkonov - zmluvnej strane nemožno pričítať v jej neprospech, že doručovala na pôvodne dohodnutú adresu, ak jej táto zmena nebola včas oznámená (z dôvodu právnej istoty v právnych vzťahov možno odporučiť dojednať notifikačnú povinnosť týkajúcu sa zmien v doručovaní výslovným spôsobom v zmluve). Je neprípustné, aby adresát porušením povinnosti oznámiť novú adresu požíval výhody spočívajúce v zmarení právnych účinkov pre neho nepriaznivých právnych úkonov, a to na úkor konajúcej osoby, ktorá koná v súlade s tým, čo bolo pre doručovanie dohodnuté.

17. Pri druhom spôsobe dojednania fikcie doručenia je irelevantné, či sa adresát v mieste doručovania skutočne zdržiava - dôležité je to ako vymedzil spôsob prijímania zásielok v zmluve. Predpokladá sa, že ak účastník zmluvy uvedie určitú adresu, tak tým vymedzil svoju dispozičnú sféru, kde má zabezpečenú možnosť oboznámiť sa s doručovanou zásielkou. Opačná argumentácia by totiž viedla k absurdným dôsledkom - zmluvná strana by úmyselne uviedla adresu, na ktorej sa nezdržiava, aby znemožnila účinné doručovanie. Takto dojednanú fikciu doručenia možno istým spôsobom považovať za nadbytočnú, nakoľko pri doručovaní hmotnoprávných úkonov sa nevyžaduje reálne prevzatie zásielky adresátom - z toho vyplýva, že aj bez takto dojednanej fikcie doručenia sa bude právny úkon považovať za doručенý bez ohľadu na jeho faktické prevzatie, ak dôjde do dispozičnej sféry adresáta.

18. Koncepcia Občianskeho zákonníka je postavená na dispozitívnosti väčšiny jeho ustanovení, pričom v mnohých prípadoch je ponechané na zmluvnej slobode účastníkov, akým spôsobom pre svoje záväzkové vzťahy zákonnú úpravu modifikujú. V súlade s ustanovením § 2 ods. 3 Občianskeho zákonníka si totiž účastníci môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchylné od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Z povahy ustanovenia § 45 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva, že ide o kogentné ustanovenie, ktoré nepripúšťa odchylnú dohodu zmluvných strán v podobe fikcie doručenia. Právna konštrukcia doručovania upravená týmto ustanovením totiž zabezpečuje spravodlivé vyvažovanie záujmov zmluvných strán. Adresátovi právneho úkonu poskytuje možnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu a taktiež istotu, aby účinky daného právneho úkonu nenastali bez toho, že mu to nebolo umožnené. Subjekt realizujúci právny úkon má na druhej strane istotu, že doručovaný právny úkon sa stane právne perfektným a vyvolá zamýšľané právne následky aj v prípade, že sa adresát vyhýba prevzatíu zásielky, príp. zmarí jej doručenie hoci i z nebanlivosti (napr. zmenou doručovacej adresy bez oznámenia tejto skutočnosti druhej zmluvnej strane). Tu je potrebné poukázať práve na požiadavku právnej istoty na strane adresáta, aby sa mohol s prejavom vôle oboznámiť, ale zároveň sa chráni aj právna istota odosielateľa v tom zmysle, že ak sa adresát mal možnosť (príležitosť) oboznámiť s prejavom vôle, ale sa tak nestalo, prejav vôle sa považuje za účinný. Pritom nie je podstatné, či sa adresát s obsahom zásielky aj skutočne oboznámil. Je potrebné si však uvedomiť, že v prípade sporu o doručení písomnosti bude dôkazné bremeno o doručení zaťažovať odosielateľa. Je preto vhodné, aby odosielateľ vhodným spôsobom doručenie zásielky adresátovi zdokumentoval, resp. ju vedel relevantne preukázať.

19. K námietke žalobcu k nespornosti skutkových tvrdení v dôsledku ich nepopretia zo strany žalovaného, ktorý bol v konaní pasívny odvolací súd musí konštatovať, že pasivita žalovaného v konaní nemôže mať za následok (aplikáciou § 151 ods. 1 a 2 CSP) povinnosť všeobecného súdu priznať akýkoľvek uplatnený nárok (uznesenie Ústavného súdu SR I. ÚS 246/2019 z 11.6.2019). Odvolací súd si je vedomý, že civilné sporové konanie je ovládané princípom kontradiktórnosti, ktorý súvisí s unesením bremena tvrdenia a bremena dôkazu, ktoré sú nevyhnutné pre úspech v spore a je pretavený do viacerých ustanovení Civilného sporového poriadku napr. ustanovenia o procesnom útoky a obrane a ďalších. V spotrebiteľských sporoch však v zmysle § 295 CSP platí, že súd môže „vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci“. Súd by sa teda nemal v spotrebiteľskom spore spoliehať v plnej miere na splnenie si dôkaznej povinnosti strán sporu - najmä spotrebiteľa, ale môže (a mal by) prevziať dôkaznú iniciatívu sám. Súd má v uvedenej súvislosti povinnosť nie len dôkaz vykonať, ale ho i obstaráť a zabezpečiť. Jedinou podmienkou je to, že takýto postup súdu je pre rozhodnutie vo veci nevyhnutný. Súd môže považovať vykonanie takéhoto dôkazného prostriedku za nevyhnutné nielen vtedy, ak je to potrebné na preukázanie skutočností tvrdených slabšou stranou, ale tiež vtedy, ak je to potrebné na vyvrátenie skutočností preukázaných silnejšou stranou (dodávateľom).

20. Za určitý nedostatok ustanovenia § 295 CSP možno považovať to, že z neho explicitne nevyplýva, či môže súd z vlastnej iniciatívy vykonať len tie dôkazy, ktoré sú v prospech spotrebiteľa, alebo môže z vlastnej iniciatívy vykonať aj dôkazy, ktoré sú v jeho neprospech. Aj dôkazy, ktoré sú v prospech dodávateľa a tieto dodávateľ nenavrhol totiž na prvý pohľad spĺňajú podmienky vymedzené v hypotéze ust. § 295 CSP, a to I. neboli navrhnuté spotrebiteľom a II. sú nevyhnutné pre rozhodnutie veci.

21. Za účelom zodpovedania načrtnutej otázky sa javí ako potrebné použitie teleologického výkladu a následne vyvodenie záveru, podľa ktorého súd môže z vlastnej iniciatívy bez návrhu vykonať len tie dôkazy, ktoré budú v prospech spotrebiteľa. Zmyslom úpravy spotrebiteľských sporov je totiž ochrana a posilnenie procesného postavenia spotrebiteľa nie dodávateľa. Zároveň platí, že dôkaz v prospech dodávateľa, ktorý nebol dodávateľom navrhnutý nie je nevyhnutný pre rozhodnutie veci, keďže v takom prípade by nastúpil následok neunesenia dôkazného bremena na strane dodávateľa v podobe jeho neúspechu v konaní. Súd by teda mohol rozhodnúť napr. o zamietnutí žaloby dodávateľa aj bez absentujúceho dôkazu.

22. Možnosť vykonať aj nenavrhnuté dôkazy úzko súvisí s povinnosťou „ex offio“ kontroly neprijateľných zmluvných podmienok judikovaná prostredníctvom celého radu rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. Napr. Rozsudok Súdneho dvora zo dňa 27. 6. 2000 v spojených veciach C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA v. Rocío Murciano Quintero a Salvat Editores SA v. José M. Sánchez Alcón Prades a ďalší.

Aby mohol súd rozhodnúť o neprijateľnosti zmluvnej podmienky musí v prípade pasivity spotrebiteľa obstaráť, zabezpečiť a vykonať dôkazy z vlastnej iniciatívy, a teda takéto dôkazy sú nevyhnutné pre rozhodnutie veci. V zmysle ust. § 295 CSP a povinnosťou „ex offo“ kontroly neprijateľných zmluvných podmienok možno teda uvažovať nie len o možnosti vykonať nenavrnuté dôkazy, ale dokonca o povinnosti súdu vykonať aj dôkazy, ktoré sú v prospech spotrebiteľa a ktoré spotrebiteľ nenavrhol.

23. Súd prvej inštancie tak oprávnené podroboval ex offo kontrole splnenie zákonných hmotno-právnych podmienok pre zosplatenie úveru a postúpenie pohľadávky, pretože nedodržaním zákonného postupu upraveného v ust. § 53 ods. 9 OZ v spojení s ust. § 565 OZ nebude možné zosplatenie považovať za platné. Rovnako tak postúpenie pohľadávky zo spotrebiteľského úveru v rozpore s ust. § 17 ods. 1 ZoSÚ a v prípade, že ide o pohľadávku banky, aj v rozpore s § 92 ods. 8 zákona o bankách bude musieť byť vyhodnotené v súlade s § 39 OZ ako absolútne neplatné.

24. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody, odvolací súd napadnutý rozsudok v súlade s § 389 ods. 1 písm. c/ zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

25. Po vrátení veci, súd prvej inštancie viazaný názorom odvolacieho súdu vec opätovne prejedná a rozhodne, pričom sa bude opätovne zaoberať splnením podmienok upravených v § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ pre zosplatenie úveru a tiež podmienok podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ a § 92 ods. 8 ZoB pre postúpenie pohľadávky. V novom rozhodnutí vyrieši aj doposiaľ neriešené otázky, a to splnenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa úver splácať (§ 7 ods. 1 ZoSÚ), keďže porušením tejto povinnosti nastáva ex lege sankcia v podobe nemožnosti veriteľa vyžadovať jednorazové splatenie úveru (§ 11 ods. 2 prvá veta). Súd dôkladne posúdi všetky relevantné skutočnosti potrebné pre zistenie dôvodnosti uplatneného nároku, zabezpečí si pre svoje závery dostatočný skutkový podklad procesne predpokladaným spôsobom tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv sporových strán, vysporiada sa s listinnými dôkazmi aj ďalšími dôkazmi vykonanými vo veci procesne predpísaným spôsobom, umožni stranám uplatniť prípadné ďalšie prostriedky procesného útoku a procesnej obrany a po posúdení podľa relevantného hmotného práva rozhodnutie následne odôvodní tak, aby sa dôsledne, presvedčivo a logicky vysporiadal so všetkými skutkovo a právne relevantnými otázkami riešenými v konaní a argumentmi sporových strán, s námietkami uvedenými v odvolaní a zároveň aby odôvodnenie nielen formálne spĺňalo náležitosti požadované ust. § 220 ods. 2 CSP, ale aby i materiálne zodpovedalo kritériám spravodlivého odôvodnenia.

26. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).